

Børnehusets navn: Funder Kirkeby Børnehus

Mødedeltagere: Institutionsleder, Daglig leder, medarbejder, konsulenter.

Fysiske rum som lægger op til interaktioner

Iagttagelser (resume):

- **Medarbejder:**

Medarbejderen (fra vuggestuen) har observeret på børnehavens legeplads og tog børnene med rundt. På legepladsen er der flisebelagt cykelbane, skov, gyngestativer klatrestativer, store og små bakker, rutchebane (på den store legeplads). Der er borde-bænke sæt, køkken have, frugt have. Der er en trædrage, hytter, tipi, bålplads og væksthuse.

Børnene går på bærjagt m.m. i frugthaven. Bordebænkesæt anvendes til piratskibe, rumraket, huler m.m. Gyngerne bliver også brugt til far, mor, børn- lege og andre rollelege. Der er legetøj på borde udenfor f.eks. dukker og lægesæt. Skoven bliver anvendt til huler m.m.

Medarbejderen iagttager, at børnene opholder sig der, hvor de voksne er; f.eks. bliver rutchebane bagerst ikke anvendt meget.

- **Konsulent:**

Konsulent har observeret udenfor og har set mange muligheder for bevægelse og fysisk udfoldelser. Der er mange kvadratmeter udenfor med både fliser, borde-bænke sæt, gynger, rutchebane m.m. Der er skov med huler, hytter, bålplads, cykelbane m.m.

Der er barn-voksne zoner ved borde-bænkesæt i skuret og ved bålpladsen m.m.

Der findes masser af barn-barn zoner og mulighed for at trække sig tilbage og afskærme legen.

Konsulenten undrede sig over, hvor cyklerne var, samt om børnene mest opholder sig der, hvor de voksne er.

Samtale/analyse:

Medarbejderen undrede sig over, at de voksne var meget samme sted, samt graden af deltagelse i børnenes leg. De voksne var i samspil med børnene især tæt på huset. Medarbejderen havde på forhånd hørt fortællinger om, at børnene manglede legetøj/ legeredskabet på legepladsen. Dette observerede medarbejderen ikke. Hun så børn, der legede på mangfoldig vis med de muligheder, der var på legepladsen, og børnene gav ikke udtryk for, at de manglede legetøj eller andet.

Er børnene mest der, hvor de voksne er? Der er arbejdet med at få mere gang i udnyttelsen af legepladsen, herunder vil det give mening, at de voksne fordeler sig mere på legepladsen, ikke kun når de er i små grupper om formiddagen.

Kan legepladsen virke uoverskuelig for de treårige? Kan der etableres mere tydelige legmiljøer for de yngste? Der er tænkt over dette ved modtagelse af børnene således, at børnene ikke kun kan afleveres på en græsplæne udenfor. Børnene kan nu afleveres i væksthuset, hvor der med fordel kunne sidde en voksen ved en aktivitet, når børnene modtages. Lederen fortæller, at forældrene afleverer i væksthuset og i området udenfor, men der kan være andre overgange, som kan være uoverskuelige for børnene.

Cyklerne tages frem ved særlige lejligheder, i starten grundet retningslinjer om rengøring (Covid-19).

Godt at se, at alle zoner bliver brugt fantasifuldt. Er der nogle steder som ikke bliver brugt?

Hvis der er brug for afskærmning eller pause i løbet af dagen kommer børnene indenfor i hjerterummet. Der kan også etableres stillerum med senge/ hygge-krog udenfor. Tanker om at etablere et science-legehus på vuggestuens legeplads.

Tilsynets anbefalinger:

- At leder og medarbejdere har fokus på, hvordan de voksne positionerer sig på legepladsen i løbet af dagen.
- At leder og medarbejdere har fokus på, at udemiljøet gøres mere overskueligt og tydeligt for de yngste børn særligt ved overgange.

Lederens refleksioner:

De voksnes positioneringer fysisk og i leg, samt tydelighed og overskuelighed i overgange er fokuspunkter, der dagligt arbejdes på i de enkelte teams. Den kommende udelivscertificering for hele 3-Høje og en proces med fokus på leg i Funder Kirkeby Børnehus støtter op om dette arbejde.

Lederens handlinger:

Certificering af alle ansatte i udeliv i 2021.

Proces med fokus på leg i 2021 igangsættes.

Medarbejderne som responsive og sensitive

Iagttagelser (resume):

- Medarbejder:

Medarbejderen har observeret følgende eksempler på voksne som er sensitive og responsive i samspil med børnene i vuggestuen:

- På stuen sidder der en medarbejder og hjælper to børn på 13 måneder med at tage tøj på. Døren går op, og et barn bliver afleveret af en mor, som også er tante til et af de 13 mdr. gamle børn. Da mor/tante går, bliver barnet meget ked af det. Medarbejderen tager den lille pige op og siger: "Hov du blev ked af det". Pigen rækker hen mod døren. Medarbejderen siger: "Ja du blev ked af, at tante gik igen, hun er også sød hende

tante". Pigen trækker vejret dybt og får øjenkontakt med medarbejderen, som siger: "Kom nu skal vi to ud og lege..."

- Fire 2-årige drenge sidder ved et bord, hvor der er sat frem til at male. Medarbejderen sætter sig ned med børnene, tre af drengene går i gang med at male, en dreng kigger lidt på hvad de andre laver. Han søger øjenkontakt med medarbejderen, som hurtigt får øje på drengens usikkerhed. Hun siger omsorgsfuldt: "Skal jeg hjælpe dig med at holde penslen?" De holder sammen på penslen og efter den første streg siger hun begejstret: "Ej se hvor en fin farve". Hun slipper penslen forsigtig, og drengen sætter selv en streg, medarbejderen siger: "Ej hvor er du god til det". Drengen smiler og går selv i gang med at male resten.

- **Konsulent:**

Konsulent observerer:

- En voksen der er i gang med sangleg på gulvet. Den voksne er i børnehøjde og har kontakt med alle børn, hun er guidende og spejler med stemmeføring børnenes udtryk. Den voksne lytter til børnenes input og udvider legen via improvisation.
- En voksen, som giver flaske, er nærværende, omsorgsfuld og har øjenkontakt og aflæser barnets behov.
- Overgang til spisning. Den voksne er guidende med tydelig stemmeføring og i et sensitivt og responsivt samspil med alle børnene, som er involveret i alt, hvad der skal ske. "Nu skal vi have stolene frem, nu skal hænderne vaskes i vådserviet, og nu skal knivene frem osv."
- På en anden stue ses det samme: De voksne er oprigtig interesseret og stiller åbne spørgsmål, som udfordrer børnene. Den voksne griber børnenes input og følger børnenes spor.

Samtale/analyse:

Observationerne fortæller meget om stemningen på stuen, som er kendetegnet af sensitivt og responsivt samspil.

Daglige rutiner og overgange har været et fokuspunkt i børnehuset. En overgang er blevet filmet, og de voksne fik øje på, at børnene sad længe passive ved bordet og ventede, uden at være inddraget i overgangen. Dette udfordrede de voksne, som herefter har haft fokus på, at børnene skal være inddraget i, hvad der foregår i løbet af hele dagen. Dette har skabt tydelighed omkring overgange, og gjort det eksplicit, hvad der er på spil i overgangene.

Hvordan opleves det i børnehaven? De 3-årige oplever det samme som i vuggestuen.

Tilsynets anbefalinger:

- At leder og medarbejdere har fokus på at øge sensitivt og responsivt samspil i børneinitieret leg.
- At leder og medarbejdere har fokus på at dele erfaringer med henblik på at inspirere hinanden til leg.

Lederens refleksioner:

Observationer viser, at det sensitive og responsive samspil er prioriteret højt og noget de voksne er rigtig gode til også i den børneinitierede leg. Vores ønske er at blive endnu bedre til at støtte alle former for leg - at få udviklet en stærk legekultur i huset.

Lederens handlinger:

I 2021 igangsættes en proces om leg, hvor vi gennem fælles viden og sprog skaber et solidt afsæt som fører til fælles handlinger. Vi tager udgangspunkt i en bog og artikler, som vi sammen reflekterer over.

Samvær med vedvarende fælles opmærksomhed

Iagttagelser (resume):

- **Medarbejder:**

Medarbejderen har observeret følgende eksempler på samvær med vedvarende fælles opmærksomhed i vuggestuen:

- Halloween aktivitet hvor børnene skal have hvid maling under fødderne og lave aftryk på spøgelse. Et barn vil gerne deltage men er ked af at få maling under fødderne. De voksne tilpasser aktiviteten, så barnet laver hånd aftryk i stedet for. Et andet barn er meget betænkelig, hvorefter den voksne selv tager strømpen af og levet sit eget fodaftryk. Barnet er nu engageret i aktiviteten og henter en dukke, hvis fødder også skal lave aftryk.
- En pige går rundt med en lille træ-ræv. Hun går lidt i ring, og det ser ud som om, hun ikke rigtig ved, hvad hun skal med den ræv. Pædagog får øje på, at pigen går med ræven og siger: "Hmmmmmm hvad tror du endelig, at ræven siger". "Det ved jeg ikke", svarer pigen. Pædagogen siger: "Det ved jeg heller ikke, skal vi ikke finde telefonen, og se om vi kan finde ud af det?" Det ville pigen gerne og de sætter sig sammen. Flere børn tilslutter sig, og et barn siger: "Giraf". Pædagogen siger: "Ja gad vide hvad den siger - lad os finde ud af det"! Pædagogen siger: "Det var en sjov lyd plllffff - kan I også sige sådan?" Denne leg fortsætter i 30 minutter, hvor børnene på skift finder et dyr og siger dets lyd.

- **Konsulent:**

Konsulenten observerer:

- Voksenstyret leg i vuggestuen, hvor den voksne er tydelig og guidende og følger børnenes spor og udvider legen.
- Ved spisning i vuggestuen iagttages samtale om, hvem der er til stede med inddragelse af børnene, hvilket skabte vedvarende fælles opmærksomhed.

Samtale/analyse:

Samtale/analyse: Gode eksempler på, at de voksne følger børnenes spor og skaber samvær med vedvarende fælles opmærksomhed.

Der er i børnehuset fokus på, at børnene skal vide, at de er en del af et fællesskab og er opmærksomme på hinanden. Derfor tales der hver dag om, hvem der er til stede m.m.

Der er fokus på at undersøge de voksnes rolle i legen og de voksnes positionering i lege- og læringsmiljøerne.

Børnehuset er i gang med at få mere viden om legens betydning for børnene. Børnehuset vil være undersøgende på de voksnes præferencer og kompetencer i forhold til legen.

Tilsynets anbefalinger:

- At leder og medarbejdere undersøger, hvilke positioneringer og roller der er understøttende i den pædagogiske praksis.
- At leder og medarbejdere organiserer sig i små børnegrupper for at understøtte vedvarende fælles opmærksomhed.

Lederens refleksioner:

Tidligere har vi haft en proces, hvor hvert team arbejdede med at få tydeliggjort, hvilke kompetencer den enkelte har og hvordan den kan bruges bedst muligt (rolleblomst). I forhold til leg og de voksnes præferencer for leg, kunne rolleblomsten bruges til at få afdækket, hvilke lege der kommer naturligt for den enkelte og hvilke de skal være bevidste om også at tilbyde.

Læreplanstemaet "alsidig, personlig udvikling" med fokus på opmærksomhed og fordybelse er et fælles mål for hele huset og indtænkes i det pædagogiske arbejde.

Lederens handlinger:

Rolleblomsten inddrages i processen om legekultur og den voksnes rolle og positionering.

Fysiske rum som inviterer til leg

Børneperspektiv (resume):

Medarbejderen har interviewet en gruppe børn i børnehaven med udgangspunkt i et foto som børnene har taget af de bedste steder at lege.

Tilbagemeldinger fra de fem børn om det foto de har taget:

- Jeg har valgt gyngerne, for der kan man lege mor far og børn. Så er gyngen sengen til babyen, og moren laver mad her i sandet, og man kan også gynges.
- Jeg har valgt klatrerebet i skoven, for der kan man lege superhelte eller arbejdsmænd, og så kan man også gemme sig i skoven og nogle gange er der små dyr, man kan finde. Her kan man være sammen med sine venner, eller hvis man har brug for at være lidt alene.
- Jeg har valgt dragen, for der kan man kravle under og over og lege, at man ridder på den. Men jeg kan også rigtig godt lide gyngerne, for så kan man ride derhen og lege, at man sejler.
- Jeg kan også godt lide gyngerne, for dem kan man hoppe ned fra og lave tricks, og man kan også lege med pigerne.
- Jeg har valgt væksthuset, her laver man alt mulig forskelligt, vi tegner, og leger med sjove ting, og så tog jeg også et billede af de billeder der hænger her, for jeg syntes, at alt det, vi laver på de billeder, er sjovt.

I vuggestuen har medarbejderen fulgt tre børns færden rundt på stuen i 15 minutter. Dette viser, at børnene har base ved hulen, hvor den voksne er, og herfra bevæger de sig ud i rummer og vender tilbage til den voksne, når de har brug for det.

Samtale/analyse:

Børnehavebørnene har alle valgt legeområder som de gode steder, ikke bestemte legeredskaber/legetøj. Alle de valgte legeområder ligger tæt på huset. Der er ikke fotos af legepladsen længere væk fra huset? Måske er der fotos af den del af legepladsen, som børnene har fået præsenteret, og hvor de voksne opholder sig.

Børnene (især en dreng) beskriver meget nuanceret, hvad man kan bruge legepladsen til. De anvender legeredskaberne fantasifuldt. Børnene efterspørger ikke mere legetøj.

Et barn beskriver lege på tværs af køn, ser i det andre steder ?

Tilsynets anbefalinger:

- At leder og medarbejdere inddrager børnenes input i udviklingen af, at alle områder på hele legepladsen inviterer til leg.
- At medarbejderne i vuggestuen inddrager børnenes input i udvikling af lege- og læringsmiljøet.

Lederens refleksioner:

Der er en bevidsthed blandt personalet om, hvilken position de indtager – gå foran, ved siden af og bagved. Det er en proces, som vi kontinuerligt øver os på.

Børnenes input inddrages i voksenstyrede aktiviteter, men vi kunne i højere grad følge og involvere os i de børneinitierede lege, så det bliver tydeligt for de voksne, hvordan de kan udvide legeredskabsrepertoiret både på indhold og den fysiske placering.

Lederens handlinger:

Fokus på og processen om leg skal give viden og lægge op til refleksion, så der skabes en fælles forståelse af den voksnes rolle, de forskellige slags lege, positioneringer og hvordan børnenes legekompeter udvikles.